

PZ HerKo
5393
Wilssteenweg 30
3020 Herent

Verantw. uitgever: Jan Vanhauwere, Korpschef PZ HerKo

Politie Café Krant - Jaargang 1 Nr 1 - Juni 2004

Politie Café Krant

VEILIGHEID? DAAR ZORGEN WE SAMEN VOOR.

Een geslaagd Politie Café

Inleiding

Op 27 januari 2004 bracht de lokale politiedienst van de gemeenten Herent en Kortenberg, kortweg HerKo, 265 mensen samen om van gedachten te wisselen rond het thema: **Veiligheid? Daar zorgen we samen voor.**

Dat de politie koos voor een café als werkvorm heeft een voorgeschiedenis die teruggaat tot de nieuwjaarsontmoeting van 2003. Toen zaten er 80 gasten aan een buffet, verdeeld over tien tafels. Mensen met verschillende verantwoordelijkheden werden toen gelijk verdeeld over de tafels zodat er een vruchtbaar gesprek kon plaatsvinden en er op een prettige manier werd kennis gemaakt..

Dit jaar wilden we een stap verder gaan. We wilden een grote groep mensen bijeenbrengen om samen met ons te kijken: "Wat kunnen politie én burgers doen om de veiligheid binnen onze gemeenten te vergroten? Waar ligt ieders verantwoordelijkheid?"

We wilden vooral dat er een **dialogo** tot stand zou komen en niet een discussie, luisteren naar mekaar en niet trachten het grote gelijk te halen. Daarom werd gekozen voor een werkvorm die reeds in het buitenland zijn sporen heeft verdiend: het World Café, voor ons omgedoopt tot "Politie Café".

Politieteam HerKo

Hoe verliep het Politie Café?

Welkom iedereen

Wij, de deelnemers, werden in de gang verwelkomd door ... een prachtig motorvoertuig van de politie. Spijtig voor sommigen was dit niet de eerste prijs van een tombola. Na het noteren van onze aanwezigheid stapten we de grote zaal binnen. Je kon op vele gezichten verbaasde blikken zien. Wat is het hier gezellig gemaakt! 't Lijkt wel een Vlaamse kermis! En daar heeft de politie voor gezorgd.

De opstelling van de zaal

In de zaal stonden zes en vijftig tafels, geordend in zeven 'eilanden' van acht tafels. Bij iedere tafel stonden vijf stoelen. Op de tafels was een wit tekenblad gekleefd als tafelkleed. In het midden lag een gekleurd blad met daarop een vraag en de spelregels; er lagen stiften en een sleutelhanger bij. Er waren vier vragen waarrond er die avond zou gewerkt worden. Iedere vraag had een eigen kleur. In ieder 'eiland' kwam bijgevolg iedere vraag tweemaal voor. Om het gezellig en duidelijk genoeg te maken hing er aan iedere tafel een ballon in dezelfde kleur als het blad in het midden.

We mochten al onmiddellijk een pintje pakken indien we dat wilden en er waren broodjes voor de hongerigen. Sommige mensen waren naar hier gekomen met een busje, ook daar had de politie voor gezorgd. Ze zouden vanavond op tijd teruggebracht worden. Om het even om welke reden men verkoos om niet met de eigen wagen te komen, de politie zorgde voor het vervoer. Dat was service!

De tweehonderd zestig aanwezigen, werden hartelijk verwelkomd door twee jonge politieagenten. Opvallend, dit gebeurde niet door hun korpschef of door de burgemeester ... iets wat je

zou verwachten. Dat was een sympathiek begin.

Achteraf, aan de toeg, hoorde ik van een politieagent dat deze aanpak deel uitmaakt van de 'filosofie' van dit politiekorps. Zij willen dat de gewone politieagent wordt gezien als een belangrijke figuur. Zij willen vooral dat wij als burgers ervaren dat de politie dicht bij ons staat.

Het doel van de avond was om elkaar op een ontspannen manier te ontmoeten, om naar elkaar te luisteren en om op zo'n manier van gedachten te wisselen dat we snel tot concrete resultaten zouden komen. Behalve deze twee agenten en de korpschef, Jan Vanhauwere, droeg niemand een uniform. We hadden ook geen badge of een kenteken gekregen. Dus we wisten niet wie wie was. Er konden belangrijke personen aan onze tafel zitten of politieagenten of mensen van het parket of directeurs of ... nu ja, we wisten het niet. Eerst leek ons dat wat vervelend maar daarna kwam het gevoel dat hier iedereen gelijk was, om het even van waar hij of zij kwam, om het even welke zijn of haar plaats was in de gemeente. Dat gaf een gerust gevoel. Iedereen mocht gewoon zichzelf zijn.

Na de verwelkoming nam de 'begeleider' van de avond het woord. Hij benadrukte het belang van **dialogo**. We konden beter onze tijd niet verliezen met discussiëren of debatteren of, erger nog, ruziemaken. Luisteren naar elkaar levert veel meer op. Om de regels van de dialoog uit te leggen gebruikte hij de vijf vingers van een hand. Dat was handig (letterlijk) om te onthouden. Het belangrijkste is: goed luisteren, dat zit in je duim - in je wijsvinger steekt: niet te vlug je mening op tafel leggen, niet schieten op de ander - je middenvinger staat voor : goe-

de vragen stellen - de ringvinger, die symbool is voor verbondenheid moet ons doen denken aan: respect voor ieders inbreng - het pink tenslotte, de kleinste vinger zegt: hou het kort als je iets zegt.

Daarna legde hij de spelregels uit.

De spelregels van het Politie Café

- Jullie krijgen vier keer vijftwintig minuten om met elkaar te spreken over de vraag die in het midden ligt, er zijn dus vier gespreksrondes.
- Je schrijft alle ideeën duidelijk op de tafel.
- Na vijftwintig minuten zal ik een signaal geven en dan ruilen jullie van tafel en wel zo: één van de vijf blijft zitten en de andere vier gaan ieder naar een andere tafel binnen het 'eiland' (de groep van acht tafels), je gaat bij voorkeur ook bij een andere kleur dus bij een andere vraag zitten.
- Wie blijft zitten is de 'tafelgastheer', hij (of zij) verwelkomt de nieuwe mensen en legt kort uit wat er allemaal reeds op de tafel werd geschreven. Hij is geen gespreksleider maar mag de anderen er wel op attent maken indien de dialoogregels niet worden gerespecteerd. Hij kan er ook op toezien dat wat wordt gezegd ook wordt opgeschreven.

Om het systeem van verwisselen van tafel nog duidelijker te maken liet de begeleider ons dat eerst uitproberen. Het resultaat was dat de vriendenclubjes of de mensen die samen naar het Politie Café waren gekomen al onmiddellijk werden verdeeld. Slim gezien.

Er zouden dus vier gespreksrondes zijn. De opdracht was:

- In de eerste gespreksronde: lees de vraag in het midden, bespreek ze met elkaar en noteer vier of vijf belangrijke aspecten. Schrijf die op de tafel, op verschillende plaatsen op het blad zodat de volgende groep er zaken aan kan toevoegen.
- In de tweede gespreksronde: noteer bij ieder aspect die zaken waar zeker rekening mee dient gehouden te worden.
- In de derde gespreksronde: noteer enkele suggesties om de zaken efficiënt aan te pakken.
- Voor de vierde en laatste gespreksronde: breid de suggesties uit, maak ze concreter, bouw er verder aan, ...

Het was verbazend om vast te stellen hoe iedereen van bij het startsein gedreven was om goed te werken. Nergens waren er discussies te horen, overal zag je snel woorden en notities op tafel komen, sommigen gebruikten verschillende kleuren en verbonden woorden met pijlen. De vijftientig minuten waren zo om. Aan een andere tafel met andere mensen werden kort de namen uitgewisseld maar er werd niet geïnformeerd wie iedereen was, de vraag in het midden en de opmerkingen die er reeds op tafel stonden namen snel onze aandacht en het ge-

sprek werd levendig verder gezet. Het waren boeiende gesprekken, al nam af en toe iemand iets te lang het woord en verzuimde de tafelgastheer om hem er op te wijzen.

Gans de avond werden we verwend: er liepen voortdurend mannen rond in een wit hemd om te vragen of we iets wilden drinken of zin hadden in een knabbeltje. In het midden van de zaal stond een kar met broodjes en koude groenten met dipsausjes. We kwamen echt niets tekort. Later vernam ik dat de kelners allemaal politieagenten waren. Het leek wel de omgekeerde wereld.

Op het einde van de vierde gespreksronde waren we al bijna twee uren aan het 'werken'. Ik zet het woord tussen aanhalingstekens want niemand had het gevoel dat we aan het werken waren. Het was aangenaam, boeiend en afwisselend. De tijd was voorbij gevlogen. Toen kregen we een stripje met vijf blauwe zelfklevertjes. Die mochten we kleven bij de vijf opmerkingen die we het belangrijkste vonden. Aangezien we slechts aan vier tafels van ons 'eiland' hadden gezeten moesten we eerst de andere vier tafels van ons 'eiland' lezen om te kunnen kiezen. Het werd een gezellige wirwar van mensen. Er werd terwijl op een plezierige manier nieuwe contacten gelegd.

Daarna stuurde de begeleider ons naar de toeg. Van daar konden we zien hoe ploegjes van twee mensen (die later bleken als procesbegeleiders getraide politiemensen te zijn) met grote vellen papier naar de tafels liepen en er de punten op noteerden die wij hadden aangeduid. Anderen zetten de kar met broodjes opzij en plaatsten een lange wand in het midden. Daarop kwamen de grote vellen papier te hangen. Binnen de twintig minuten was de klus geklaard en konden we met een pint in de hand lezen wat het resultaat was van 'ons' Politie Café.

Indrukwekkend, hoe groot de eensgezindheid, de wil om te communiceren en te overleggen, de zorg voor contact met de wijkinspecteur, de vraag naar meer informatie, de vraag naar meer sociaal contact. Onze gemeenten Kortenberg en Herent mogen dan geen hechte gemeenschappen zijn met een eigen identiteit, de vraag naar meer verbindingen tussen de bewoners onderling en tussen de burgers en de politie klonk zeer duidelijk.

Tot slot namen drie mensen nog het woord: een journalist die gans de avond had rondgelopen en geobserveerd gaf een persoonlijk verslag van wat hij allemaal gezien had, Korpschef Jan Vanhauwere bedankte iedereen en tot slot kreeg de burgemeester van Herent Willy Kuijpers het laatste woord.

Het was later dan verwacht toen ik de zaal verliet. Nog een laatste pintje, nog wat nakaarten met mensen die ik die avond heb leren kennen en met enkele politieagenten. Zo aan de toeg staan met een politieagent *achter* de toeg is een aparte ervaring. Dit initiatief mag voor mij herhaald worden. Liefst zelfs in mijn wijk. Nu ja, waarom doen we dat niet gewoon?

Een observator

De vier vragen van het Politie Café

Hoe houden politie en ik elkaar nog beter op de hoogte?

Wat is de rol van de politie en van mezelf bij het voorkomen en aanpakken van overlast?

Wat is de rol van de politie en van mezelf bij het voorkomen en aanpakken van criminaliteit?

Wat is de rol van de politie en van mezelf bij het verhogen van de verkeersveiligheid?

Overzicht van de resultaten

Wat werd verwacht?

Er werden geen wereldschokkende resultaten verwacht en die kwamen ook niet op tafel. Wie beweert dat het warm water terug werd uitgevonden kijkt voorbij aan de doelstellingen en aan de werkelijke resultaten. We hadden gemikt op drie soorten resultaten:

1 Inhoudelijk

We hadden graag ideeën en tips die kunnen dienen voor het concreet aanpakken van een beter gevoel van veiligheid bij de bevolking in onze gemeenten.

2 Methodisch

We hebben een methodiek gebruikt (World Café) die getoetst werd op haar bruikbaarheid voor het stimuleren van een vruchtbaar gesprek tussen mensen met verschillende meningen en visies. Kan deze methode ons helpen om met elkaar te praten zonder harde woordenwisselingen, zonder ru-

zie te maken? Kan deze methode ons helpen om het gesprek kort te houden en strikt gericht op één vraag of één probleem en toch erg dynamisch?

We wilden tevens testen of deze werkvorm past voor onze situatie en voor het doel: een efficiënt overleg tussen burgers en politie. Tenslotte stelden we ook de vraag: "Kan deze methode herhaald worden en overgedragen worden naar de wijken?"

3 Relationeel

Voor het Politie Café was het relationele aspect het belangrijkste. Kunnen we bij mekaar komen, met elkaar praten, naar elkaar luisteren, respect hebben voor elkaar en vlot samen tot een aantal conclusies komen? Wat maakt een goede relatie tussen burgers en politie?

We hebben mensen bij elkaar gebracht uit diverse hoeken van het maatschappelijk leven en daarmee een draagvlak gecreëerd voor een goed gesprek, dit met de bedoeling om via persoonlijke contacten de obstakels voor wederzijds begrip te slechten en om de mogelijkheden te scheppen voor vlotte persoonlijke en professionele contacten in de toekomst.

Wat leverde het tenslotte op?

In drie uur tijd werden kwaliteitsvolle resultaten geleverd op alle drie vermelde punten, en daar kunnen we met z'n allen terecht trots op zijn.

1 Inhoudelijk

In een minimum van tijd werden ideeën op tafel geschreven, met elkaar verbonden en de richting aangegeven waarin volgens de deelnemers dient verder gewerkt te worden.

Wat op de drieëntwintig tafels werd geschreven leverde een lijst op met tips en aandachtspunten die als belangrijk werden aangestipt (letterlijk, toen ze een stip mochten kleven bij het punt dat hun voorkeur had).

Op de volgende bladzijden vind je de lijst van deze punten, een overzichtelijk schema gezet en het verhaal dat we er uit gehaald hebben.

2 Methodisch

De methode bleek erg vlot te werken en werd door iedere aanwezige als nuttig, efficiënt en gericht ervaren. Het groot aantal deelnemers (265 mensen aan de tafels) was geen belemmering. Integendeel zelfs, het gaf het gebeu-

ren een extra dynamische dimensie. Het Politie Café riep een werksfeer op die kan gekarakteriseerd worden met de woorden: aangenaam, ontspannen, gefocust, dynamisch, stimulerend, met veel respect en aandacht voor iedere inbreng.

We hebben met het Politie Café voldoende ervaring opgedaan om te bekijken hoe deze methode op ruimere schaal kan gebruikt worden en aangepast aan het wijkniveau.

3 Relationeel

Op een vlotte manier werden werkzame contacten gelegd tussen de aanwezigen. De lage instap drempel van deze methode, het café als werkomgeving, de gelijkwaardigheid van alle deelnemers (geen badge met naam en functie) en het hapje en drankje maakten dat er geen nutteloze en vervelende barrières tussen mensen ontstonden. Alle contacten waren zeer aangenaam. Er werd vlot gewerkt, goed geluisterd en veel grappen gemaakt.

Bij een dialoog is luisteren erg belangrijk

